

## POSTANOWIENIE

Dnia 20 kwietnia 2018 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Henryk Pietrkowski (przewodniczący)

SSN Józef Frąckowiak (sprawozdawca)

SSN Anna Owczarek

w sprawie z powództwa A. M.  
przeciwko Skarbowi Państwa - Aresztowi Śledczemu w O.  
o odszkodowanie,  
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym  
w Izbie Cywilnej w dniu 20 kwietnia 2018 r.,  
zażalenia powoda  
na postanowienie Sądu Okręgowego w K.  
z dnia 30 października 2017 r., sygn. akt WSC (...), (II Ca (...)),

**1) oddala zażalenie i oddala wniosek o zasądzenie kosztów  
nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej powodowi w  
postępowaniu zażaleniowym,**

**2) nie obciąża powoda kosztami postępowania  
zażaleniowego.**

### UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 26 stycznia 2017 r. Sąd Okręgowy w K. oddalił apelację powoda A. M. od wyroku Sądu Rejonowego w O. z dnia 31 marca 2016 r. Skargę kasacyjną od tego orzeczenia wniósł osobiście powód A. M.

Postanowieniem z dnia 30 października 2017 r. Sąd Okręgowy w K. odrzucił skargę kasacyjną powoda wniesioną od wyroku Sądu Okręgowego w K. z dnia 26

stycznia 2017 r. W uzasadnieniu orzeczenia Sąd Okręgowy wskazał, że zgodnie z art. 87<sup>1</sup> § 1 k.p.c. w postępowaniu przed Sądem Najwyższym obowiązuje zastępstwo stron przez adwokatów lub radców prawnych. Zastępstwo to dotyczy także czynności procesowych związanych z postępowaniem przed Sądem Najwyższym, podejmowanych przed sądem niższej instancji. Ponieważ powód nie ma zdolności postulacyjnej nie mógł samodzielnie wnieść środka zaskarżenia do Sądu Najwyższego.

Środek zaskarżenia sporządzony z naruszeniem art. 87<sup>1</sup> § 1 k.p.c. podlega odrzuceniu jako „z innych przyczyn niedopuszczalny” w rozumieniu art. 398<sup>6</sup> § 2 k.p.c. stąd też Sąd Okręgowy orzekł, jak w sentencji.

Postanowienie Sądu Okręgowego z dnia 30 października 2017 r. zostało zaskarżone przez powoda, reprezentowanego przez pełnomocnika z urzędu, który w zażaleniu zarzucił Sądowi Okręgowemu naruszenie art. 387 § 3 k.p.c. w zw. z art. 327 § 2 k.p.c. przez niepouczenie powoda pozbawionego wolności o trybie, sposobie i możliwości zaskarżenia wyroku Sądu II instancji.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zażalenie nie zasługuje na uwzględnienie. Z przepisu art. 87<sup>1</sup> § 1 k.p.c. jednoznacznie wynika, że w postępowaniu przed Sądem Najwyższym, jak i w odniesieniu do czynności procesowych związanych z postępowaniem przed Sądem Najwyższym, podejmowanych przed sądem niższej instancji, obowiązuje zastępstwo stron przez adwokatów lub radców prawnych, jeżeli nie zachodzą wyjątki przewidziane w § 2 i 3 tego artykułu i sprawa nie dotyczy własności przemysłowej.

W postępowaniu przed Sądem Najwyższym zdolność strony do podejmowania przez nią osobiście czynności procesowych jest zatem wyłączona. Oznacza to, że czynności samej strony lub pełnomocnika niebędącego adwokatem lub radcą prawnym albo rzecznikiem patentowym są bezskuteczne. Skoro powód A.M. samodzielnie sporządził i wniósł skargę kasacyjną, to Sąd Okręgowy był zobligowany do zastosowania art. 87<sup>1</sup> § 1 w zw. z 398<sup>6</sup> § 2 k.p.c. i prawidłowo odrzucił jego skargę.

Ewentualne uchybienia Sądu II instancji w zakresie pouczenia strony pozbawionej wolności co do terminu i sposobu wniesienia nadzwyczajnego środka zaskarżenia - co stanowiłoby naruszenie art. 387 § 3 k.p.c. w zw. z art. 327 § 2 k.p.c. nie może stanowić przesłanki do odmowy zastosowania art. 87<sup>1</sup> § 1 w zw. z 398<sup>6</sup> § 2 k.p.c. i do uchylenia zaskarżonego postanowienia w przedmiocie odrzucenia skargi kasacyjnej powoda. W tym stanie rzeczy orzeczono jak w sentencji (art. 398<sup>14</sup> w zw. z art. 394<sup>1</sup> § 3 k.p.c.).

Analiza treści zażalenia sporządzonego przez pełnomocnika z urzędu M.M., który ograniczył się w zasadzie do zarzucenia Sądowi Okręgowemu naruszenia art. 387 § 3 k.p.c. w zw. z art. 327 § 2 k.p.c., wskazuje, że nie zawarł on jakichkolwiek argumentów, które uzasadniałyby wniesiony środek zaskarżenia. W konsekwencji wniesienie przez pełnomocnika tak sporządzonego zażalenia, jako sprzeczne z zasadami profesjonalizmu, nie może być uznane za udzielenie pomocy prawnej, a tym samym zgodnie z utrwalonym już poglądem, nie upoważnia go do skutecznego domagania się przyznania mu kosztów nie opłaconej pomocy prawnej (por. postanowienie SN z dnia 20 września 2007 r., II CZ 69/07, OSNC 2008, nr 3, poz. 41).

Sąd Najwyższy orzekł o kosztach postępowania zażaleniowego na podstawie art. 102 k.p.c. oraz art. 108 § 1 w zw. z art. 391 § 1, art. 398<sup>21</sup> i art. 394<sup>1</sup> § 3 k.p.c.